

ESDEVENIMENTS

Narració amb diversos graus de seguretat.

1.— Escolta el diàleg.

2.— Escolta i repeteix les frases següents fixant-te en l'entonació.

3.— Feu diàlegs semblants als dels dibuixos. Utilitzeu les expressions dels quadres que us semblin més adequades.

SORPRESA O PERPLEXITAT	DUBTE
Què dius ara! No fotis! Ves per on! Vaja!	N'estàs segur? De debò? De veritat? Vols dir?
INCREDULITAT	CERTESA
No pot ser! És impossible!	T'ho pots ben creure! N'estic segur!

NEVAR a Canàries DEIXAR-SE els llums encesos
ENGREIXAR-SE sis quilos/ ... PERDRE el portamonedes/ ... ADORMIR-SE vestit/ ... VEURE un ovni/ ... SUSPENDRE les matemàtiques/ ... TENIR bessons/ ...

AQUEST/A	MATÍ, TARDA, VESPRE, NIT, / ...	MENTRE QUAN	IND imp,	pret indef	Aquesta nit, mentre dormia, he sentit un soroll molt fort. Aquesta nit, dormint, he sentit un soroll molt fort.
		GERUNDI,			

4. — a) Escolta i repeteix els diàlegs següents:

- 1) —Aquesta tarda, quan feia el cafè, m'ha explotat la cafetera.
—No fotis! T'has fet mal?
- 2) —Aquesta tarda, fent el cafè, m'ha explotat la cafetera.
—Què dius ara! T'has fet mal?

b) A partir d'allò que sentireu, feu diàlegs semblants als del model.

1) —Aquest matí,,	3) —Aquesta tarda,,
—,	—,
2) —Aquest migdia,,	4) —Aquest vespre,,
—,	—,

5. — La Sra. Mercè vol convèncer en Miquel i l'Alfonso que a l'escala hi ha hagut un assassinat i explica la seva visió dels fets als dos nois.

Escolta el diàleg i completa'l.

—Ha passat al primer pis. Hi viu un matrimoni sense fills, no eren feliços. I a consolar-la a ella. Això acabarà malament, pensava jo. I ja ho veuen. —Nosaltres no hem vist res. —Aquest matí,,, Jo, naturalment, no escoltava, i i —Quina hora era? —..... “Faré un disbarat”, cridava el marit. I ella deia: “.....” —De debò deia això? —S'ho pot ben creure, que també pujava. era l'amant. —No pot ser! I aleshores ...? —..... a l'habitació d'ells i els

L'ALTRE DIA, FA UNS QUANTS DIES, AQUELL DIA, /...	MENTRE QUAN	IND imp,	pret perf	L'altre dia, quan venia cap aquí, vaig trobar en Ramon.
	GERUNDI,			L'altre dia, venint cap aquí, vaig trobar en Ramon.

8. — Llegeix atentament aquest text i fes-ne un resum d'un màxim de 120 paraules seguint aquest ordre:

- 1) *Quan l'autor les va conèixer...*
- 2) *Aquell dia la Marteta...*
- 3) *Al vespre, abans de..., ...*
- 4) *Dos dies després, quan..., La Rosa...*

Havien deixat endarrere els cinquanta anys, segur. Quan jo les vaig conèixer la Rosa, la germana petita, estava malalta —es passava pràcticament el dia al llit— i la Marteta, la gran, la cuidava.

Aquell dia la Marteta es va llevar d'hora. Primer va fer l'esmorzar per a la seva germana, l'hi va dur al llit i, mentre ella esmorzava, se'n va anar a comprar; després, se'n va anar a treballar.

A dos quarts de dues, quan va tornar, va fer el dinar, que, com cada dia, la seva germana va devorar amb una gana sorprenent: això sí, sempre sense moure's del llit.

Abans de sopar va endreçar la casa i havent sopat va cosir, rentar i planxar la roba, mentre la Rosa llegia unes quantes pàgines: no gaires, perquè ben aviat li venia la son.

Aquell vespre, mentre treia la pols dels mobles del menjador, la Marteta va caure a terra com un sac. No es va sentir ni un gemec. Al cap d'una estona, la Rosa la va cridar i, quan va veure que no li contestava, fent un esforç, es va aixecar i fins i tot va aconseguir de sortir al replà i trucar a la porta d'una veïna.

Dos dies després, quan la Marteta ja estava enterrada, la Rosa es va llevar a les nou i va anar a la perruqueria: des d'aleshores hi va cada dissabte. Els dimecres a la tarda va al cinema. I encara que la pensió que va deixar el seu pare, pobret, no dóna per a gaire, la seva diversió preferida és passar les tardes als grans magatzems, on hi ha sempre tanta gent, tanta animació i tantes coses per veure.

ESPINÀS, J.M. *Rosa, la malalta* dins *La gent tal com és*,
Ed. Selecta, Barcelona 1971, pàgs.
21-24
(Adaptació)

9. — Explica alguna cosa, real o inventada, a partir de l'esquema següent:

Dissabte passat Al matí

....., mentre

..... Després

..... quan

Aleshores, mentre

Havent dinat quan

..... Finalment

....., mentre

10. — Mireu els dibuixos i expliqueu aquesta història.

Recorda-te'n

Objectius comunicatius

- Narrar un esdeveniment (concordança de temps verbals en passat).
- Expressar el grau de seguretat respecte a un fet narrat (certesa, incredulitat, dubte).
- Expressar sorpresa o perplexitat respecte a un fet narrat.

Estructures lingüístiques.

AQUEST/A	MATÍ, TARDA, VESPRE, NIT, /...	MENTRE QUAN	IND imp,	pret indef	Aquesta nit, mentre dormia, he sentit un soroll molt fort.
		GERUNDI,			Aquesta nit, dormint, he sentit un soroll molt fort.

L'ALTRE DIA, FA UNS QUANTS DIES, AQUELL DIA, /...	MENTRE QUAN	IND imp,	pret perf perifràstic	L'altre dia, quan venia cap aquí, vaig trobar en Ramon.
	GERUNDI,			L'altre dia, venint cap aquí, vaig trobar en Ramon.

PEL QUE SEMBLA,... SEGONS SEMBLA,... ES VEU QUE...	Pel que sembla, eren amants. Segons sembla, ell ja ho sabia. Es veu que el marit els ha descobert.
--	--

- El participi dels verbs *descobrir* (“descobert”), *obrir* (“obert”), *prendre* (“pres”), *suspendre* (“suspès”), *caure* (“caigut”).

Lèxic, expressions i frases fetes.

Verbs

abonyegar
adormir-se
cosir
cuidar
descobrir
donar cops
espantar-se
explotar
sentir (= escoltar)
suspendre

Adjectius

bessó/-ona

Substantius

assassinat *m*
bony *m*
comissaria *f*
embriaguesa *f*
espant *m*
soroll *m*

Adverbis

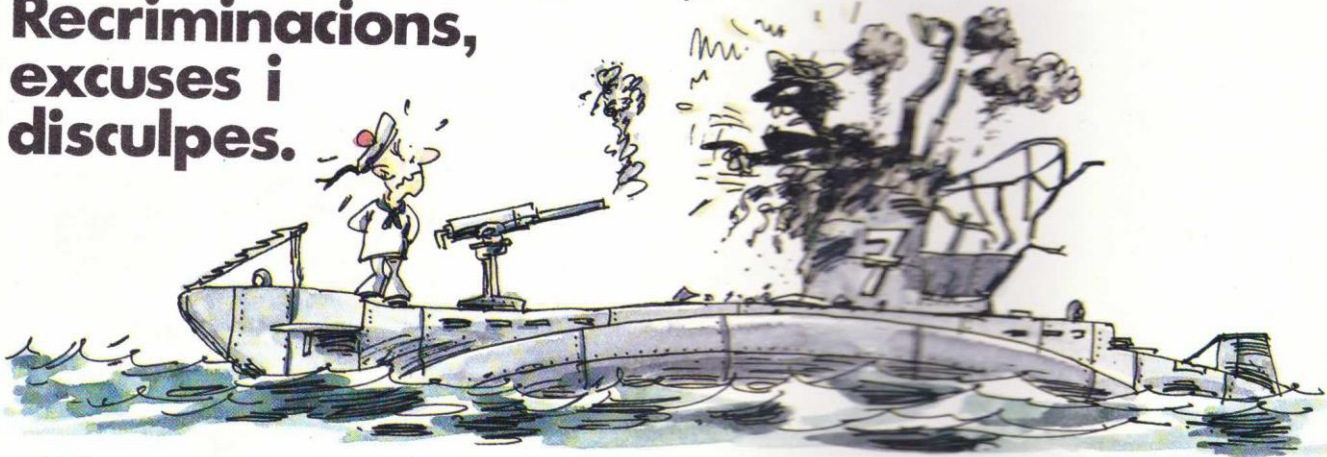
primer
després
més tard
llavors, aleshores
finalment

Expressions i frases fetes

Què dius ara!
No fotis!
Ves per on!
Vaja!
N'estàs segur?
De debò?/ De veritat?
Vols dir?
No pot ser!
És impossible!
T'ho pots ben creure!
N'estic segur!

RECRIMINACIONS

Recriminacions,
excuses i
disculpes.

L'Alfonso no va advertir en Miquel que la rentadora no funcionava bé. S'hi ha rentat la roba i se li ha encongit. Està desolat perquè tenia una cita amb la Carme i no té més roba per posar-se. En parla amb en Toni.

1. — Escolta el diàleg

I no et va dir que anessis amb compte?

2. — Completa les frases següents d'acord amb el que has sentit.

- No et va dir que? (vigilar)
- No t'he dit moltes vegades que no? (refiar-se'n)
- No t'he dit que amb compte? (anar)
- Ja li havia dit a l'Alfonso que no amb tu. (jugar)

Model de conjugació d'alguns verbs irregulars (Subjuntiu)

Radical primera persona indicatiu present -c → subjuntiu present i imperfect -gu- (radical velar)

Ex. crec → cregui/ ..., cregués/...

SUBJ			
pres		imp	
cregu	i	cregu	és
	is		és
	i		éssim
	em		éssiu
	eu		éssiu
	in		éssiu

INF	→	IND pres	→	SUBJ	INF	→	IND pres	→	SUBJ
creure	→	crec	→	cregu-	prendre	→	prenc	→	prengu-
riure	→	ric	→	rigu-	vendre	→	venc	→	vengu-
beure	→	bec	→	begu-	tenir	→	tinc	→	tingu-
seure	→	sec	→	segu-	venir	→	vinc	→	vingu-
moure	→	moc	→	mogu-	dir	→	dic	→	digu-
encendre	→	encenc	→	encengu-	dur	→	duc	→	dugu-
estendre	→	estenc	→	estengu-	estar	→	estic	→	estigu-

Altres casos treure: SUBJ pres tregui, treguis, tregui, traguem, tragueu, treguin. SUBJ imp tragués/...
córrer: SUBJ pres corri/... SUBJ imp correués/...

3. — Mirant els dibuixos següents, fes les advertències que et semblin oportunes i les recriminacions corresponents. (Utilitza totes les persones verbals possibles.)

Ex. ESTAR-SE

No us estigueu tanta estona al sol.

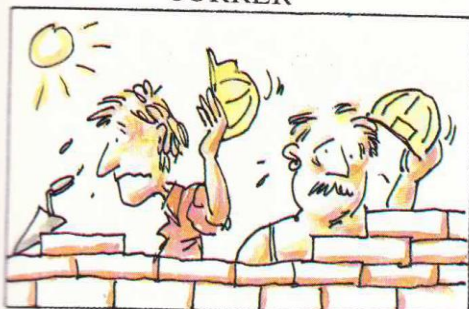
Ja us ho deia, que no us estiguéssiu tanta estona al sol.

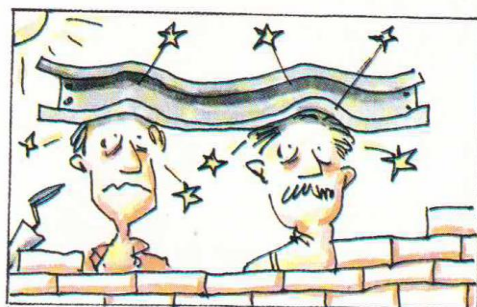
RIURE-SE'N

CÓRRER

TREURE'S

BEURE

— En quines situacions podries fer advertències i recriminacions semblants, utilitzant alguns dels verbs que tens a la pàgina anterior?

Recorda-te'n

Objectius comunicatius

- Recriminar a algú de no haver fet cas d'una advertència.
- Recriminar a algú d'haver fet o d'haver deixat de fer alguna cosa de la qual es deriva alguna conseqüència greu.
- Disculpar-se, explicant les causes per les quals s'ha fet o s'ha deixat de fer alguna cosa.
- Acceptar o refusar les disculpes.

Estructures lingüístiques

- Subjuntiu present i imperfet de verbs de radical velar.
- Imperatiu negatiu: NO + SUBJ pres. **No us estigueu tanta estona al sol.**

T'HE DIT/ ... ET VAIG DIR/ ... T'HAVIA DIT/ ... ET DEIA/ ...	QUE + V SUBJ imp	No t'he dit moltes vegades que no te'n refiessis? No et va dir que vigilessis? Ja li havia dit que no jugués amb tu. Ja li deia que t'ho expliqués.
---	------------------------	---

HE HAGUT DE VAIG HAVER DE	+ INF	He hagut de fer molts deures. Vaig haver de fer moltes coses.
------------------------------	-------	--

PERDONA/ ... DISCULPA/ ...	SN	Perdona la meva brusquedat. Perdona'm d'haver estat tan brusca. Disculpeu que hagi estat tan brusca.	
	DE PER		+ V (INF COMP)...
	QUE + HAGI/HÀGIM + PART...		

EM SAP M'HA SABUT EM VA SABER	(MOLT (DE)) GREU (DE) + INF...	M'ha sabut molt greu ser tan brusca. Em sap greu d'haver estat tan brusca.
-------------------------------------	--------------------------------	---

Lèxic, expressions i frases fetes

Verbs

anar amb compte
cancel·lar
compadir
controlar
creure
encendre
encongir
enregistrar
estendre
fer malbé
fiar-se

justificar-se
mourre
ordenar (= posar
en ordre)
refiar-se
seure
trametre
treure
vendre

Substantius

comanda *f*
deures *m*
encàrrec *m*
iniciativa *f*
oferta *f*
rebut *m*
retard *m*
termini *m*

Adjectius

brusc/-a
eficient
estricte/-a

Locucions adverbials

fins i tot

Pronoms

tothom

Expressions i frases fetes

No hi valen excuses.
Això no ho accepto.
De cap de les maneres.
Això no pot continuar així.
Ja n'estic tip/-a.
Deixa-ho córrer.
No en parlem més.
No se'n parli més.
No t'hi amoïnis.
No t'amoïnis.
No hi pensis més.